

V l á d n í n á v r h

Z Á K O N

ze dne2020,

kterým se mění zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění zákona č. 210/2000 Sb., zákona č. 147/2001 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 96/2004 Sb., zákona č. 121/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 473/2004 Sb., zákona č. 562/2004 Sb., zákona č. 342/2005 Sb., zákona č. 552/2005 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 310/2006 Sb., zákona č. 624/2006 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 189/2008 Sb., zákona č. 110/2009 Sb., zákona č. 419/2009 Sb., zákona č. 159/2010 Sb., zákona č. 365/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 48/2013 Sb., zákona č. 64/2014 Sb., zákona č. 137/2016 Sb., zákona č. 230/2016 Sb., zákona č. 24/2017 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 200/2017 Sb., zákona č. 303/2017 Sb., zákona č. 32/2019 Sb. a zákona č. 111/2019 Sb., se mění takto:

1. V Příloze č. 1 se slova „Veterinární a farmaceutická univerzita Brno“ nahrazují slovy „Veterinární univerzita Brno“ a slova „Janáčkova akademie múzických umění v Brně“ se nahrazují slovy „Janáčkova akademie múzických umění“.
2. V Příloze č. 2 se slova „Univerzita obrany v Brně“ nahrazují slovy „Univerzita obrany“.

Čl. II

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem následujícím po dni jeho vyhlášení.

Důvodová zpráva

I. Obecná část

A) Zhodnocení platného právního stavu, včetně zhodnocení současného stavu ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Podle platného právního stavu v České republice existují mj. veřejné vysoké školy s názvem „Veterinární a farmaceutická univerzita Brno (dále též „VFU“) a „Janáčkova akademie múzických umění v Brně“ (dále též „JAMU“) a vojenská vysoká škola s názvem „Univerzita obrany v Brně“.

Veterinární a farmaceutická univerzita Brno byla – pod původním názvem – zřízena zákonem č. 76/1918 Sb. z. a n., o zřízení československé státní „Vysoké školy zvěrolékařské v Brně“, ze dne 12. prosince 1918. Vládním nařízením č. 114/1936 Sb. z. a n. pak byl pro tuto vysokou školu vydán statut, studijní řád a zkušební řád, přičemž byla tato škola označena jako „Vysoká škola veterinární v Brně“. Vládním nařízením č. 30/1952 Sb. byla sice začleněna do Vysoké školy zemědělské v Brně, ale od roku 1969 byla opět osamostatněna (zákonem č. 169/1968 Sb.), a to pod staronovým názvem „Vysoká škola veterinární v Brně“. Z počátku se univerzita vyvíjela jako monofakultní vysoká škola zaměřená na veterinární lékařství (zvěrolékařství). V roce 1975 byly na vysoké škole zřízeny dva obory, a to obor všeobecné veterinární lékařství (později přejmenovaný na veterinární lékařství) a obor veterinární lékařství – hygiena potravin (později přejmenovaný na veterinární hygiena a ekologie). V roce 1990 vznikly na vysoké škole dvě fakulty – Fakulta všeobecného veterinárního lékařství (dnešní Fakulta veterinárního lékařství) zaměřená na veterinární lékařství a Fakulta veterinární hygieny a ekologie zaměřená na veterinární hygienu. V roce 1991 vznikla třetí fakulta – Fakulta farmaceutická, zaměřená na farmacii. V souvislosti s tím Česká národní rada v dubnu 1992 změnila svým zákonem č. 375/1992 Sb. s účinností od 1. července 1992 název školy na „Vysoká škola veterinární a farmaceutická v Brně“. Později zákonem č. 192/1994 Sb. se název k 1. lednu 1995 změnil na „Veterinární a farmaceutickou univerzitu Brno“.

Janáčkova akademie múzických umění v Brně byla zřízena v Brně – pod původním názvem „Janáčkova akademie musických umění“ – zákonem č. 168/1947 Sb. Následně byla v přílohách jednotlivých zákonů o vysokých školách označena jako „Janáčkova akademie múzických umění“ v Brně (viz zákon č. 19/1966 Sb.), jako „Janáčkova akademie musických umění“ v Brně (viz zákon č. 39/1980 Sb.) a poté jako „Janáčkova akademie múzických umění v Brně“ (viz zákon č. 172/1990 Sb. a současný zákon č. 111/1998 Sb.).

Vojenská vysoká škola „Univerzita obrany v Brně“ byla zřízena – pod původním názvem „Univerzita obrany“ - zákonem č. 214/2004 Sb., a to splnutím Vysoké vojenské školy pozemního vojska ve Vyškově, Vojenské akademie v Brně a Vojenské lékařské akademie Jana Evangelisty Purkyně v Hradci Králové. Sídlem této vysoké školy bylo zmíněným zákonem stanoveno Brno. Při změně Přílohy č. 2 současného zákona o vysokých školách

č. 111/1998 Sb., provedené zákonem č. 342/2005 Sb., (a vypuštění zmíněných tří zaniklých vojenských vysokých škol z Přílohy č. 2) pak byla daná nová vojenská vysoká škola ve zmíněném seznamu státních vysokých škol uvedena jako „Univerzita obrany v Brně“.

Úprava není diskriminační a nemá vliv na rovnost žen a mužů.

B) Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy, včetně dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Ke dni 30. 6. 2020 měla VFU tři fakulty: Fakultu veterinárního lékařství, Fakultu veterinární hygieny a ekologie a Farmaceutickou fakultu. Vzhledem k tomu, že ke dni 1. července 2020 došlo k přesunu Farmaceutické fakulty z VFU na Masarykovu univerzitu (formou zrušení fakulty na VFU Brno a jejího zřízení na Masarykově univerzitě) a na VFU se nadále nebudou uskutečňovat studijní programy v oblasti vzdělávání „Farmacie“, je bezpředmětné a navíc zavádějící uvádět v názvu univerzity také slovo „farmaceutická“.

Dále se na základě podnětů orgánů reprezentace vysokých škol, resp. JAMU, a Ministerstva obrany navrhuje vypustit z názvu veřejné vysoké školy „Janáčkova akademie múzických umění v Brně“ a z názvu vojenské vysoké školy „Univerzita obrany v Brně“ jejich sídelní město a vrátit se k původnímu názvu.

Nová úprava názvů tří vysokých škol není diskriminační a nemá vliv na rovnost žen a mužů.

C) Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku

Dne 8. dubna 2020 bylo na schůzi Akademického senátu VFU rozhodnuto o zrušení Farmaceutické fakulty v souladu s ust. § 9 odst. 1 písm. a) zákona o vysokých školách. V návaznosti na to rektor VFU prof. MUDr. Alois Nečas, Ph.D., MBA, a rektor Masarykovy univerzity prof. MUDr. Martin Bareš, Ph.D., podepsali dne 5. května 2020 Prováděcí smlouvu, v níž byly vymezeny podmínky přesunu Farmaceutické fakulty z VFU na Masarykovu univerzitu. Zrušení Farmaceutické fakulty na VFU, její převod a následné zřízení na Masarykově univerzitě je účinné ke dni 1. července 2020.

Z důvodu přesunu Farmaceutické fakulty na Masarykovu univerzitu již nebudou na VFU uskutečňovány studijní programy v oblasti vzdělávání Farmacie. Pokud by i nadále používala VFU svůj současný název, mohlo by dojít k zavádějícímu výkladu a mylnému informování veřejnosti o činnosti veřejné vysoké školy.

V tomto smyslu zaslala VFU dne 1. června 2020 Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy oznámení o změně svého názvu.

Další vysoká škola, Janáčkova akademie múzických umění v Brně, pak – po několikaleté diskuzi a po odsouhlasení v příslušných orgánech školy – požádala Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy o změnu názvu vypuštěním slov „v Brně“ z názvu.

A Ministerstvo obrany pak Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy navrhlo uvést znění přílohy č. 2 zákona o vysokých školách do souladu s § 1 odst. 1 zákona č. 214/2004 Sb., o zřízení Univerzity obrany, kterým byla zřízena vojenská vysoká škola s názvem „Univerzita obrany“.

Vzhledem k tomu, že veřejné i státní vysoké školy mají být podle současného zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, zřizovány zákonem a zákon má též stanovit jejich název a sídlo (§ 5 odst. 1 a § 95 odst. 1 zákona o vysokých školách), je třeba uvedené tři změny provést formou zákona.

Navrhují se proto změny názvů vysokých škol v samotném zákoně o vysokých školách v Příloze č. 1 (obsahující v souladu s § 101 odst. 1 zákona o vysokých školách výčet vysokých škol, které jsou vysokými školami veřejnými) a v Příloze č. 2 (obsahující v souladu s § 101 odst. 1 zákona o vysokých školách výčet vysokých škol, které jsou vojenskou nebo policejní vysokou školou).

D) Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Návrh zákona je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

E) Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Návrh zákona do právního řádu České republiky nezpracovává právo EU a je s právem Evropské unie plně slučitelný. S návrhem nesouvisí konkrétní závěry jednání s orgány Evropské unie.

F) Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Návrh zákona plně respektuje povinnost chránit právo každého na vzdělání, které je zakotveno v řadě dokumentů mezinárodního práva i práva Evropské unie (čl. 2 dodatkového protokolu k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, čl. 13 Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech, čl. 28 Úmluvy o právech dítěte, čl. 14 Charty základních práv Evropské unie).

Mezinárodní závazky ČR se názvů českých vysokých škol a způsobu jejich úpravy výslovně netýkají.

G) Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Samostatné přijetí návrhu zákona si nevyžádá zvýšení nároků na státní rozpočet ani na další veřejné rozpočty. Nebude mít hospodářský ani finanční dopad na žádnou z výše uvedených kategorií.

H) Zhodnocení dopadů navrhované právní úpravy ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaná právní úprava se nedotýká ochrany osobních údajů.

I) Zhodnocení korupčních rizik

Navrhovaná právní úprava nepřináší nová rizika spojená s korupčním chováním. Předmětem návrhu není změna úpravy právních podmínek či postupů, která by vytvářela neúměrný prostor pro korupční jednání.

J) Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Návrh se nedotýká bezpečnosti ani obrany státu.

K) Zhodnocení souladu předkládaného předpisu se Zásadami digitálně přívětivé legislativy (DPL)

Nová úprava se nedotýká digitálního prostředí.

L) Odůvodnění návrhu, aby Poslanecká sněmovna vyslovila s návrhem zákona souhlas již v prvním čtení

Podle § 90 odst. 2 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů, se současně navrhuje Poslanecké sněmovně, aby s návrhem zákona vyslovila souhlas již v prvním čtení. Důvodem je skutečnost, že platné znění právní úpravy reflektuje ohledně názvu veřejné vysoké školy „Veterinární a farmaceutická univerzita Brno“ stav, který skončil ke dni 30. června 2020, a je proto vhodné, aby v co nejkratší době došlo k oficiální změně názvu této vysoké školy, aby nedocházelo k mylnému informování veřejnosti, co se týče předmětu vzdělávání poskytovaného uvedenou univerzitou.

II. Zvláštní část

K čl. I [změna zákona o vysokých školách]

V příloze číslo 1 zákona o vysokých školách bude namísto dosavadního názvu veřejné vysoké školy „Veterinární a farmaceutická univerzita Brno“ uveden nový název „Veterinární univerzita Brno“. Tento název lépe vystihuje zaměření vysoké školy.

Dále bude – za účelem dosažení shody s původními názvy – vypuštěn údaj o sídelním městě (Brně) ze současného názvu veřejné vysoké školy „Janáčkova akademie múzických umění v Brně“ (v Příloze č. 1 zákona o vysokých školách) a ze současného názvu vojenské vysoké školy „Univerzita obrany v Brně“ (v Příloze č. 2 zákona o vysokých školách).

K čl. II [účinnost]

Stanoveno nabytí účinnosti zákona ke dni následujícímu po dni vyhlášení ve Sbírce zákonů. Naléhavý obecný zájem je spatřován v klamavosti současného názvu veřejné vysoké školy „Veterinární a farmaceutická univerzita Brno“. Pro zabezpečení právní jistoty uchazečů, studentů a dalších osob je velmi vhodné, aby účinnost zákona – tedy i změna názvu této vysoké školy – nastala v co nejkratším termínu.

V Praze dne 17. srpna 2020

Předseda vlády:

Ing. Andrej Babiš v. r.

Ministr školství, mládeže a tělovýchovy:

Ing. Robert Plaga, Ph.D., v. r.